

ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ТОВАРИ

РАЗДЕЛ II

Товарителница

7. Общи положения

7.1. Превозът на товара се оформя с товарителница съгласно единния образец, представен в приложение 1 към настоящите Правила.

Товарителницата се изготвя от изпращача и се предоставя на договарящия превозвач.

Графите на товарителницата се попълват от изпращача и превозвача съгласно предписанията на настоящите Правила.

7.2. Товарителницата е комплексен документ, който се състои от шест номерирани листа и необходимия брой екземпляри на листа на товарителницата „Товарно писмо (допълнителен екземпляр)”.

Лист №	Наименование на листа	Получател на листа	Предназначение на листа
1	Оригинал на товарителницата	Получател	Съпровожда товара до получаващата гара
2	Товарно писмо	Превозвача, предаващ товара на получателя	Съпровожда товара до получаващата гара
3	Разписка за предаване на товара	Превозвача, предаващ товара на получателя	Съпровожда товара до получаващата гара
4	Дубликат на товарителницата	Изпращач	Предоставя се на изпращача след сключване на превозния договор
5	Разписка за приемане на	Договарящ превозвач	Остава при договарящия превозвач

	товара		
6	Уведомление за пристигане на товара	Получател	Съпровожда товара до получаващата гара
Без номер	Товарно писмо (допълнителен екземпляр)	Превозвачи	Предназначен за превозвачите по маршрута на превоза (с изключение на превозвача, предаващ товара на получателя)

Листът на товарителницата „Товарно писмо (допълнителен екземпляр)” се изготвя в брой екземпляри, съответстващ на броя на превозвачите, участващи в превоза (с изключение на превозвача, предаващ товара на получателя). Необходимостта от изготвяне на лист от товарителницата „Товарно писмо (допълнителен екземпляр)” за договарящия превозвач се определя от него.

7.3. В отправната гара поправка на данните, попълнени в товарителницата, се извършва от изпращача и превозвача чрез зачертаване и нанасяне на новите данни. При което всеки от тях коригира тези данни, които той е попълнил в товарителницата. Изпращачът може да нанесе поправки в не повече от една графа или две взаимосвързани графи, а в графата „Бележки на изпращача” поставя бележка „Нанесени поправки в графа ____”. Изпращачът заверява своите поправки с печат.

7.4. Превозвачът, внасяйки предвидените с настоящите Правила изменения и допълнения на данните в товарителницата, ги заверява с печат.

7.5. При недостиг на място за вписване на данните в съответните графи на товарителницата, същите се вписват във всяка графа на допълнителния лист, който се прикрепя към всеки лист на товарителницата и чийто брой екземпляри съответства на броя на листите на товарителницата. Допълнителните листи трябва да бъдат със същия размер като товарителницата. В съответните графи на товарителницата се поставя бележка „Виж данните в допълнителния лист”.

При недостиг на секции А-Е за разчитане на превозните разноски, се съставя допълнителен лист по образеца на обратната страна на лист 1 на товарителницата с добавени следващи секции с буквено означение, започващо с буквата Ж.

Броя на прикрепените към всеки лист на товарителницата допълнителни листи се посочва в товарителницата от изпращача – в графа „Бележки на изпращача”, а от превозвача - в графа „Бележки на превозвача”.

При превоз на товар в два или повече вагона, оформени с една товарителница, изпращачът изготвя Опис на вагоните по образеца, предоставен в допълнение 2 към настоящите Правила.

При превоза на няколко контейнера, оформени с една товарителница, изпращачът изготвя Опис на контейнерите по образеца, предоставен в допълнение 3 към настоящите Правила.

Номерацията на графите на Описа на вагоните и Описа на контейнерите съответства на номерацията на графите на товарителницата.

Данните от графите „Общо” в Описа на вагоните или Описа на контейнерите се нанасят в съответните графата на товарителницата.

По един екземпляр от Описа на вагоните или Описа на контейнерите се прилага към всеки лист на товарителницата, а в графа „Вагон” и/или „Наименование на товара” в товарителницата се поставя бележка „Виж приложения опис”.

При претоварване от вагон с една ширина на междурелсието във вагон с друга ширина на междурелсието на товар, превозван в два или повече вагона оформени с една товарителница, превозвачът изготвя нов Опис на вагоните, прилага по един екземпляр към всеки лист на товарителницата и зачертава данните в първоначалния Опис на вагоните, който също върви с товарителницата.

В горната част на допълнителния лист, Описа на вагоните и Описа на контейнерите се посочва номера на пратката, като всички те се подписват от изпращача или превозвача, в зависимост от това кой ги е изготвил.

Допълнителните листи, Описът на вагоните и Описът на контейнерите са неделима част от товарителницата.

7.6. Бланката на товарителницата, както и допълнителните листи, Описът на вагоните и Описът на контейнерите са формат А4 и се печатат с черен шрифт на бяла хартия.

При отпечатването на бланката на товарителницата, като защитна мярка се допуска използването на хартия с водни знаци, микрошрифт, холограми. Посочените защитни мерки не трябва да затрудняват попълването на товарителницата или разчитането ѝ.

7.7. Данните, попълвани в товарителницата, допълнителните листи, Описа на вагоните и Описа на контейнерите се вписват или печатат с черен цвят или се нанасят под формата на поставяне на печат. Поставяните печати трябва да оставят ясни отпечатащи.

7.8. Съпровождащите документи, прилагани от изпращача към товарителницата, трябва да бъдат прикрепени към нея така, че да не могат да се отделят при превоза.

8. Пояснения за попълване на товарителницата

Номер на графата, от кого се попълва	Наименование на графата и нейното съдържание
Горен ляв ъгъл Превозвач	„Товарителница СМГС” Посочва се наименованието на договарящия превозвач.

<p>1 Изпращач</p>	<p>„Изпращач” Посочва се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наименованието на изпращача (по учредителни документи), фамилия и име (за физическо лице), пощенски адрес; - код на изпращача, предоставен му от договарящия превозвач, в случай че договарящия превозвач извършва такова кодиране (поставя се в графата за код). <p>Може да се посочи номер на телефон и факс с кодовете, електронен адрес.</p> <p>Поставя се подпис на изпращача съгласно националното законодателство в страната на изпращане. Подписът на изпращача потвърждава верността на данните, вписани от него в товарителницата.</p>
<p>2 Изпращач</p>	<p>„Отправна гара” Посочва се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наименование на отправната гара и съкратено наименование на железницата; - код на отправната гара (вписва се в графата за код). <p>При превоза на товар от страна, в която не се прилага СМГС, се посочва наименованието, кода на гарата, в която се променя правния режим на превозния договор, съкратеното наименование на железницата.</p>
<p>3 Изпращач</p>	<p>„Бележки на изпращача” Вписват се следните данни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - конкретен маршрут на превоза при превоз по обходен маршрут; - указания за това, как да се постъпва с товара в случай на възникване на препятствия при превоза или предаването на товара; - мерки за защита и температурен режим при превоза на бързоразвалящи се стоки; - описание на повредите по вагона, ИТЕ и АТС, предоставени от изпращача, констатирани при предаването на товара или вагона за превоз; - при превоза на автомобили - бележки „Превоз без защита на чупливите части”, „Ключ от автомобил № ____”; - за посочване на съгласувания с превозвача начин за превоз на товара (в т.ч. и на празни вагони), ако превозът се извършва по линии с различна ширина на междурелсието – бележки „Претоварване във вагон с друга ширина на междурелсието”, „Смяна на талигите на вагона с талиги с друга ширина на междурелсието” или „Използване на раздвижени колооси”;

	<p>- бележки на превозвача относно направените от него поправки в товарителницата;</p> <p>- при превоза на замръзващи стоки – посочва се процента на влажност на товара и предприетите профилактични мерки („Товарът е замръзващ”, „Насипан с вар в количество ___%”, „Обработен ___ с масло в количество ___%”, „Насипан на слоеве с дървени стърготини” и т.н.);</p> <p>- наименование на крайния получател и негов адрес при промяна на правния режим на договора за превоз (при превоз на товар за страна, в която не се прилага СМГС);</p> <p>- указание за изпращането на листа на товарителницата при промяна на правния режим на превозния договор (при превоз на товар за страна, в която не се прилага СМГС);</p> <p>- обхват на пълномощията на съпровождащите товара лица.</p>
	<p>- бележка за броя на приложените към товарителницата допълнителни листи;</p> <p>- при внос/ износ на стоки с друг вид транспорт – бележка „Внесен с _____ транспорт (посочва се вида на транспорта) от _____ (посочва се страната на първоначално изпращане) или бележка „За износ с _____ транспорт (посочва се вида на транспорта) за _____ (посочва се страната на окончателно получаване)”;</p>
	<p>- при превоз на товар с обявена стойност – бележка „Обявена стойност на товара _____ (сумата словом)”;</p> <p>- бележка за прилагане на условията за разполагане и укрепване на габаритен товар, натоварен на открит подвижен състав (с изключение на вагон-лодки) с ширина на междурелсието 1520 мм: „Точка ___ глава ___ ТУ”, „НТУ № ___”, „МТУ № ___” или „Чертеж № ___”;</p> <p>- при превоза на товар във вагон, предоставен от изпращача, с претоварване във вагон с друга ширина на междурелсието – бележка „След претоварване на товара в гара _____ (посочва се наименованието на гарата на претоварване) празният вагон да се предаде на _____ (посочва се наименованието на получателя на празния вагон и неговия пощенски адрес)” или „След претоварване на товара в гара _____ (посочва се наименованието на гарата на претоварване) празният вагон да се изпрати за гара _____ (посочва се наименованието на гарата, получаващата железница и получателя) през гранични гари _____ (посочват се техните наименования), превозвачи _____ (техните наименования)” и се посочват името и кода на платеца на превозните разноски за всеки участващ в превоза превозвач.</p>

<p>4 Изпращач</p>	<p>„Получател” Посочва се :</p> <ul style="list-style-type: none"> - наименованието на получателя (по учредителни документи), фамилия и име (за физическо лице), пощенски адрес; - код на получателя, предоставен му от предаващия товара превозвач, в случай че този превозвач извършва такова кодиране (вписва се в графата за код). <p>Може да се посочи номер на телефон и факс с кодовете, адрес на ел. поща.</p> <p>При превоз на товари за страна, в която не се прилага СМГС, се посочва съкратеното наименование на превозвача, преоформящ превозния договор в гарата на промяна на правния режима на превозния договор.</p>
<p>5 Изпращач</p>	<p>„Получаваща гара” Посочва се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наименование на получаващата гара и съкратеното наименование на железницата; - код на получаващата гара (вписва се в графата за код). <p>При превоз на товар, предназначен за страна, в която не се прилага СМГС, се посочват наименованието, кода на гарата, в която се променя правния режим на превозния договор, съкратеното наименование на железницата, а също така се поставя бележка „За превоз до гара ____ (наименование на крайната гара и получаващата страна)”</p>
<p>6 Изпращач</p>	<p>„Гранични гари” Посочват се наименованията на изходните гранични гари и техните кодове, съкратеното наименование на железницата на отправната страна и на железниците на транзитните страни по съгласувания с договарящия превозвач маршрут на движение на товара.</p> <p>При превоз на товар с участието на ферибот се посочват наименованията на пристанищата и гарите на предаване за/ от ферибота.</p> <p>Ако превозът на товар от изходна гранична гара може да се осъществи през няколко входни гранични гари на съседната страна, тогава се посочва също и наименованието на входната граничната гара, през която ще се извършва превозът.</p>
<p>7-12</p>	<p>При претоварване на товара по маршрута на движение се зачертават данните за първоначалния вагон така, че да могат да се разчетат, и под тях се вписват данните за всеки вагон, в който се претоварва товара.</p> <p>При изпращане едновременно с основната част на товара</p>

	<p>на излишък от теглото на товар, претоварен в отделен вагон, се вписват съответните данни за този вагон.</p> <p>Графите не се попълват при превоз на контейнери, чието натоварване на вагон се извършва от превозвача, или на контейнери, натоварени от изпращача на един вагон, предоставен от превозвача, и оформени с различни товарителници.</p> <p>При превоз на контейнери, натоварени на един вагон, предоставен от изпращача, и оформени с различни товарителници за един и същ получател, данните на вагона допълнително се вписват в една от тези товарителници.</p>
<p>7</p> <p>Изпращач или превозвач, в зависимост от това кой извършва натоварването</p>	<p>„Вагон”</p> <p>Посочва се номера на вагона.</p> <p>Посочва се наименованието на собственика на вагона и съкратеното наименование на железницата, към която е регистриран вагона.</p> <p>При превоз на товар в хладилна композиция допълнително се поставя бележка „РС - _____ (посочва се номера на хладилната композиция) _____ (посочва се броя товарни вагони в композицията)”.</p> <p>При превоз на товар в съчленени вагони се посочват номерата на всички вагони и се поставя бележка „счленени”.</p> <p>При превоз на товар в два или повече вагона с една товарителница или при превоз на няколко контейнера, натоварени на два или повече вагона, предоставени от изпращача, и оформени с една товарителница, се поставя бележка „Виж приложения опис”.</p> <p>При превоз на товар на собствен ход се посочва номера на локомотива (на всяка секция), номера на вагона или механизма за движение по релсов път.</p>
<p>8</p> <p>Изпращач</p>	<p>„Вагонът е предоставен”</p> <p>Отбелязва се:</p> <p>„П” – когато вагонът е предоставен от превозвача;</p> <p>„О” – когато вагонът е предоставен от изпращача.</p> <p>Вагон, фактически предоставен от получателя, се приравнява на вагон, предоставен от изпращача.</p>
<p>9</p> <p>Изпращач или превозвач в зависимост от това кой е извършил натоварването</p>	<p>„Товароспособност”</p> <p>Вписва се посочената на вагона товароспособност в тонове. Ако на вагона са посочени няколко стойности за товароспособност, се вписва максималната товароспособност в тонове.</p>
<p>10</p> <p>Изпращач или превозвач в</p>	<p>„Оси”</p> <p>Посочва се броя оси на вагона.</p> <p>При превоз на товар на собствен ход се посочва броя на</p>

зависимост от това кой е извършил натоварването	осите на локомотива (всяка секция), вагона или механизма за движение по релсов път.
11 Изпращач или превозвач в зависимост от това кой е извършил натоварването	„Тара” Вписва се посочената на вагона негова тара. При определяне на масата на празен вагон чрез теглене, посочената на вагона маса се вписва в числителя, а масата определена при тегленето – в знаменателя.
12 Изпращач или превозвач в зависимост от това кой е извършил натоварването	„Вид цистерна” При превоз на товар във вагон-цистерна с ширина на междурелсието 1520 мм, се посочва калибрираният вид на цистерната, посочен на цистерната под номера на вагона.
13 Превозвач	„Маса на товара” (след претоварване) Посочва се масата на товара, претоварен във всеки вагон. Посочва се масата на излишъка от товара, натоварен в отделен вагон, при едновременното му изпращане с основната част на товара.
14 Превозвач	„Брой колети” (след претоварване) Посочва се броя на колетите товар, претоварен във всеки вагон.
15 Изпращач	„Наименование на товара” Вписват се наименованието и 8-знаковия код на всеки товар съгласно хармонизираната номенклатура на товарите. Посочват се нанесените върху товара знаци, маркировки и номера. При превоз на опасен товар също се посочват наименованието на товара и информацията съгласно Приложение 2 към СМГС „Правила за превоз на опасни товари”. При превоз на бързоразвалящи се стоки се вписва бележка „Бързоразвалящ”, а при превоз в покрити вагони с вентилация – също и бележка „С вентилация”. При превоз на замръзващи стоки се поставя бележка „Замръзващ”. При превоз на животни се поставя бележка „Животни” и „Не пускай през разпределителна гърбица”. При превоз на леснозапалими товари се поставя бележка „Леснозапалим” и „Предохрана 3/0-0-1-0”. При превоз на товар с придружители : - поставя се бележка „С придружители на изпращача”. Ако придружителите се намират в отделен вагон или съпровождат няколко вагона с товар, допълнително се вписва бележка „Придружителите се намират във вагон № ____”; - вписват се името и фамилията на придружителите, както

и номерата на техните документи, необходими за преминаване на държавната граница. Ако придружителите придружават няколко вагона с товар и се намират в отделен вагон, тези данни се посочват в товарителницата на вагона, в който се намират придружителите;

- в случай на смяна на придружителите по маршрута на движение се вписва бележка „Смяна на придружителите на _____ (наименование на гарата и железницата, в която се извършва смяната на придружителите)“;

- при поставяне на отоплително оборудване (печка) във вагона на придружителите се поставя бележка „С отоплително оборудване“.

При превоз на товар с използването на превозни приспособления, наименованието на превозните приспособления се посочва под наименованието на товара, за който те се използват.

В полето, очертано с пунктирана линия

При превоза на ИТЕ, АТС се въвеждат следните данни:

- при превоз на автоvlak, автомобил, ремарке, полуремарке или сменяема автомобилна каросерия се посочва конкретното наименование и идентификационен номер на ИТЕ, АТС, състава на влака, поставя се бележка „Резервни гуми ___ бр.“, „Не разпускай през гърбица“

- при превоз на универсален среднотонажен контейнер се поставя бележка „Контейнер _____ (посочва се деветзначния номер)“;

- при превоз на голямотонажен контейнер се посочва 11-значния идентификационен номер на контейнера, състоящ се от четири латински букви (от които първите три букви обозначават кода на собственика на контейнера, последната буква „U“ е обозначение за товарен контейнер) и седем цифри; след номера на контейнера с тире – четиризначен код за размера и типа контейнер, по-нататък в скоби – шаблонизираната брутна маса на контейнера;

- при превоз на два и повече контейнера с една товарителница се поставя бележка „Виж приложения опис“.

При превоз на дълги товари със съчленени вагони се поставя бележка „Не разпускай през гърбица“

При превоз на **необикновени товари** се поставят бележки:

- при превоз на извънгабаритен товар – „извънгабаритен товар _____ (индекс на извънгабаритния товар)“ – по линии с

	<p>междурелсие 1520 мм, „Извънгабаритен товар на ____ (съкратено наименование на железницата” – за останалите линии;</p> <p>- при превоз на извънгабаритен товар с контролна рамка в товарителницата, оформена за превоз на извънгабаритен товар - „Контролна рамка поставена на вагон № __”, а в товарителницата, оформена за превоз на вагон с контролна рамка – „Вагонът е зает под контролна рамка за товар, натоварен във вагон № __” – ако контролната рамка е поставена на празен вагон, и „На вагона е поставена контролна рамка за товар, натоварен във вагон № __” – ако контролната рамка е поставена на натоварен вагон;</p> <p>- при превоза на извънгабаритен товар и товар на вагон-лодка – „Не разпускай през гърбица” или „Да не преминава през гърбица” (необходимостта от тяхното вписване се определя от превозвача);</p> <p>- при превоз на товар, които поради техническите си характеристики изисква ограничаване на скоростта – „Скорост не по-висока от __ км/ч”.</p> <p>При превоз на товар, натоварен в пределите на съгласуван или регионален габарит на натоварване се поставят бележки съответно „Съгласуван габарит” или „Регионален габарит”</p>
Превозвач	<p>При промяна в превозния договор се поставя бележка „Превозният договор е променен” и се поставя печат на превозвача.</p> <p>При претоварване на извънгабаритен товар от вагон с една ширина на междурелсието на вагон с друга ширина на междурелсието се вписват следните бележки „Извънгабаритен товар на ____ (съкратено наименование на железницата)” или „Извънгабаритен товар ____ (индекс на извънгабаритния товар)”.</p> <p>При недостиг на място в полето до и след очертаващата пунктирана линия в графата „Наименование на товара”, данните могат да се разположат в цялото поле на тази графа.</p>
16 Изпращач	<p>„Вид на опаковката”</p> <p>Посочва се вида на опаковката на товара, натоварен във вагон, ИТЕ или АТС.</p> <p>При превоз на пакетирани товари се вписва: в числителя – „пакет”, в знаменателя - вид опаковка на единица товар в пакета, а ако единицата товар не е опакован – бележка „без опаковка”.</p> <p>При превоз на товар без тара и опаковка се вписва бележка „неопакован”.</p>
17 Изпращач	<p>„Брой колети”</p> <p>На реда с наименованието на товара се посочва с цифри</p>

	<p>броя на колетите.</p> <p>При превоз на непакетиран, насипен или наливен товар се вписва бележка съответно „непакетиран”, „насипен” или „наливен”</p> <p>При превоз на товари с брой колетите повече от 100 в открит подвижен състав или в контейнери от открит тип, се поставя бележка „Непакетиран”.</p> <p>При превоз на товар в пакети с дроб се посочва: броя пакети (в числителя), общото количество единици товар, разположени в тези пакети (в знаменателя).</p> <p>При превоз на товар с използване на превозни приспособления за многократна употреба се посочва броя на тези приспособления.</p> <p>При превоз на товар в ИТЕ или АТС се посочва броя натоварени е тях колетите товар. При превоз на товар в автовлак се посочва броя товарни колетите в автомобила и ремаркетата и общия брой товарни колетите в автовлака.</p> <p>При превоза на празни ИТЕ и АТС се посочва техния брой.</p>
18 Изпращач	<p>„Маса в кг”</p> <p>С цифри се посочва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - брутната маса на товара (с опаковката) за всеки товар на един ред с наименованието на товара (в т.ч. масата на товара на собствен ход); - масата на тарата на ИТЕ или АТС; - масата на превозните приспособления, невключени в тарата на вагона; - общата брутна маса на товара.
19 Изпращач или превозвач, в зависимост от това кой е поставил пломбите	<p>„Пломби”</p> <p>Посочва се броя и знаците на пломбите, поставени на вагоните, ИТЕ или АТС, превозвани без придружител, а при използване на ЗПУ – название и контролен знак на ЗПУ, съкратено наименование на отправната железница.</p>
20 Изпращач	<p>„Натоварено”</p> <p>Поставя се бележка „превозвач” или „изпращач” в зависимост от това кой товари стоките във вагона: превозвачът или изпращачът.</p>
21 Изпращач	<p>„Метод за изчисляване на масата”</p> <p>В зависимост от метода за определяне на масата на товара се поставя бележка:</p> <ul style="list-style-type: none"> „на кантар” (посочва се типа кантар); „по шаблон”; „по стандарт”; „чрез измерване”

	<p>„чрез замерване”</p> <p>„чрез изчисляване”</p>
<p>22</p> <p>Изпращач</p>	<p>„Превозвачи”</p> <p>Посочват се съкратеното наименование и кодовете на договарящия превозвач (посочва се пръв) и на последващите превозвачи (превозвачът, предаващ товара на получателя, се посочва последен) и съответните участъци от маршрута, по които всеки от превозвачите извършва превода (границите на участъка – гари и техните кодове).</p>
<p>23</p> <p>Изпращач</p>	<p>„Плащане на превозните разноски”</p> <p>Посочват се съкратеното наименование на превозвачите в реда, съответстващ на поредността на извършване на превода съгласно данните в графа „Превозвачи”, наименованието на платците на всеки от тях и основанията за плащане (код на платеца, дата и номер на договора и т.н.).</p>
<p>24</p> <p>Изпращач</p>	<p>„Документи приложени от изпращача”</p> <p>Вписва се списък на съпровождащите документи, прилагани към товарителницата от изпращача. Ако документа се прилага в няколко екземпляра, посочва се броя на екземплярите.</p> <p>Ако изредените в товарителницата съпътстващи документи са предназначени за изземване по маршрута на движение, след тяхното наименование се посочва съкратеното наименование на железницата, от която ще бъдат иззети, под формата на бележка „за ____ (съкратеното наименование на железницата, от която ще бъдат иззети)”.</p>
<p>25</p> <p>Изпращач</p>	<p>„Информация, непредназначена за превозвача, № на договора за доставка”</p> <p>Вписва се информация на изпращача, отнасяща се за дадената пратка и непредназначена за превозвача.</p> <p>Ако документът, необходим за изпълнение на административните формалности, не е приложен към товарителницата, а е изпратен на органа за административен контрол, се поставя бележка „____ (посочва се наименованието, номера и датата на документа) предоставен на ____ (посочва се наименованието на органа за административен контрол)”.</p> <p>Може да се вписва друга информация, в т. Ч. номера на договора за доставка, сключен между износителя и вносителя, ако договорът е с един и същ номер за износителя и за вносителя. Ако договорът за доставка има два номера, един за износителя и друг за вносителя – се вписва номера на договора на износителя.</p>
<p>26</p> <p>Превозвач</p>	<p>„Дата на сключване на договора”</p> <p>Поставя се датен печат на договарящия превозвач в отправната гара.</p>
<p>27</p>	<p>„Дата на пристигане”</p>

Превозвач	Поставя се датен печат на превозвача в получаващата гара. В случай, че товарът не пристигне се поставя бележка „Товарът не е пристигнал” и се поставя печат на превозвача.
28 Митница, административни органи	„Бележки за изпълнение на митнически и други административни формалности” Поставят се бележки от: - митницата – за целите на митническия контрол; - други държавни органи – за изпълнение на административни процедури.
29 Превозвач	«Пратка №» Посочва се номера на пратката.

Обратна страна на листи 3 и 6

30 Превозвач	„Бележки на превозвача” Поставят се бележки: - „Протокол за отваряне ____ (дата), гара ____ железница” – в случай, че е съставен протокол за отваряне; - „ ____ (наименование на съпровождащия документ) № ____ е иззет в гара ____” – при изземване на съпровождащите документи” „ ____ (брой) пломби/ ЗПУ със знаци ____ заменени ____ (брой) пломби/ ЗПУ със знаци ____” или „ ____ (брой) пломби/ ЗПУ със знаци ____ са поставени вместо липсващите” – при замяна или поставяне на пломби от превозвача; - „Товар ____ (кг/ бр.) се доизпраща по ____ (наименование на документа, №)” – в случай, че превозвача изготвя документ за доизпратената част от товара; - „Вагон № ____ се доизпраща по ____ (название на документа, №)” – при изваждане на вагон от група вагони, оформени с една товарителница; - „Вагонът е изваден” - при изваждане на вагон от група вагони, движещи се с една товарителница (в Описа на вагоните срещу номера на извадения вагон); - „Доизпратената част от товара е предадена” – при предаването на доизпратена част от товара – с поставяне на датен печат на превозвача; - „Преадресиран (промяна на адреса) за гара ____ (наименование на гарата) за получател ____ (наименование на получателя) въз основа на ____ (наименование на документа и дата)” – в случай на промяна в превозния договор – с поставяне на печат на превозвача. - „Отклонение от посочения маршрут на движение поради ____ (причина за пречката при преvoза)” – при отклонение от
-----------------	--

	<p>посочения в товарителницата маршрут на движение – с поставяне на печат на превозвача;</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ ____ (название на документа, изготвен от превозвача по маршрута на движение за удостоверяване на обстоятелствата, влияещи или можещи да окажат влияние върху превоза на товара, неговия номер, дата на изготвяне, наименованието на гарата и съкратеното наименование на железницата”; - „При проверка на масата на товара се оказва ____ кг) – при несъответствие на масата на товара на данните, посочени в товарителницата, в границата на нормите посочени в чл. 43 на СМГС „Ограничение на отговорността при недостиг в масата на товара”, като се поставя печат на превозвача; - „Приложена товарителница ____ (посочва се номера и датата)” – при прилагане към товарителницата СМГС на предназначен за получателя лист на товарителница на друго международно споразумение, постановяващо правните норми на договора за превоз на товара; - „Приложено ____ (посочва се броя на допълнителни листи, приложени от превозвача към товарителницата)”; - „Протокол за повреда (неизправност) на вагон № ____ (посочва се номера на акта) от ____ (посочва се датата на изготвяне), ____ (посочва се наименованието на гарата и съкратеното наименование на железницата, съставила акта)”. <p>При претоварване на товар в гара, където се пресичат линии с различна ширина на междурелсието, се вписват данни за броя и знаците на пломбите, поставени на вагона, в който е претоварен товара.</p> <p>При превоз на необикновен товар се посочват данни за съгласуването на превоза по железниците, а при превоз в железопътно-фериботно съобщение – по водния участък от маршрута, по които превозът на товара изисква съгласуване.</p>
--	--

<p>31 Превозвач</p>	<p>„Констативен протокол”</p> <p>Посочват се номера, дата на изготвяне на констативния протокол, както и наименованието на гарата и съкратеното наименование на железницата, в която е съставен, поставя се печат на превозвача, съставил протокола.</p>
<p>32 Превозвач</p>	<p>„Удължаване на срока за доставка”</p> <p>Посочват се наименованието на гарата и съкратеното наименование на железницата, на която е задържан товара, както и продължителността на забавянето и код на причината за забавяне, даващ право на удължаване на срока за доставка, и се поставя печат на превозвача.</p>

	<p>Следните кодове се използват за обозначаване на причините за забавяне:</p> <p>код значение</p> <p>1 – изпълнение на митнически и други административни формалности;</p> <p>2 – проверка на съдържанието на товара;</p> <p>3 – проверка на масата на товара;</p> <p>4 – проверка на броя на колетите товар;</p> <p>5 – изменение на превозния договор;</p> <p>6 – пречки при превоза;</p> <p>7 – грижа за животните;</p> <p>8 – поправка на натоварването или опаковката, ако тя се обуславя от причини, независещи от превозвача;</p> <p>9 – претоварване на товара, ако тя се обуславя от причини, независещи от превозвача;</p> <p>10 – други причини.</p> <p>При поставяне на код 10 „Други причини” се посочва причината за забавяне на товара.</p>
33 Превозвач	<p>„Бележки за предаване на товара”</p> <p>Поставят се датни печати на превозвачите, приемащи товара за превоз, в гарите на предаване на товара в последователността на предаване на товара от един превозвач на друг.</p>
34 Превозвач	<p>„Бележка за преминаване през гранични гари”</p> <p>Поставят се датни печати на превозвачите в граничните гари в последователността на преминаване на товара през тях.</p>
35 Превозвач	<p>„Разписка за пристигане на товара” (лист 3)</p> <p>Попълва се съгласно националното законодателство на получаващата страна.</p>
36 Получател	<p>„Предаване на товара” (лист 3)</p> <p>Поставят се дата и подпис на получателя.</p> <p>Допълнително се въвеждат данни, предвидени от националното законодателство на получаващата страна.</p>
Превозвач	<p>Поставя се датен печат на превозвача в получаващата гара.</p>

**Обратна страна на листи 1, 2, 4, 5, листа „Товарно писмо
(допълнителен екземпляр)”**

Номер на графата/ секцията	Наименование на графата и нейното съдържание
А-Е	„Секции за изчисляване на превозните разноски”

Превозвач	Секциите са предназначени за изчисляване на превозните разноски, отнасящи се за всеки превозвач, отделно за всеки участък в зависимост от прилаганата тарифа.
37	„Участък” Посочват се наименованието и кода на началната и крайната гара на участъка, за превоза по който се извършва изчисляването на превозните разноски.
38	„Разстояние, км” Посочва се разстоянието между началната и крайната гара на участъка.
39	„Таксувана маса, кг” Посочва се таксуваната маса на товара, определяна съгласно прилаганата тарифа.
40	„Допълнителни такси” Посочват се кодовете, а при липса на такива – наименованието на допълнителните такси и другите разходи и се вписват техните суми, изчислени по прилаганата от превозвача втози участък тарифа, във валутата на тарифата.
41	„Тарифа” Посочва се номера или названието на прилаганата тарифа.
42	„Код на товара” При необходимост се посочва кода съгласно хармонизираната номенклатура на товарите, който е определящ за изчисляване на превозните разноски.
43	„Курс за преизчисляване” Посочва се курса за преизчисляване на разноските, определени във валутата на тарифата, във валута, в която се събират от изпращача или получателя.
44	„Валута на тарифата” Посочва се кода или наименованието на валутата на тарифата, в която са изчислени превозните разноски, подлежащи на събиране от изпращача.
45	„Валута на плащане” Посочва се кода или наименованието на валутата, в която превозните разноски се събират от изпращача.
46	„Валута на тарифата” Посочва се кода или наименованието на валутата на тарифата, в която са изчислени превозните разноски, подлежащи на събиране от получателя
47	„Валута на плащане” Посочва се кода или наименованието на валутата, в която превозните разноски се събират от получателя.
	„Превозна такса”

48	Посочва се таксата за превоз, изчислена по прилаганата от превозвача в този участък тарифа, във валутата на тарифата.
49	Посочва се таксата за превоз, изчислена по прилаганата от превозвача в този участък тарифа, във валутата, в която таксата се събира от изпращача.
50	Посочва се таксата за превоз, изчислена по прилаганата от превозвача в този участък тарифа, във валутата на тарифата.
51	Посочва се таксата за превоз, изчислена по прилаганата от превозвача в този участък тарифа, във валутата, в която таксата се събира от получателя.
	„Обща сума”
52	Посочва се общата сума на допълнителните такси, както и разходите на превозвача, непредвидени от прилаганата тарифа, във валутата на тарифата при плащане на разноските от изпращача.
53	Посочва се общата сума на допълнителните такси, както и разходите на превозвача, непредвидени от прилаганата тарифа, във валутата, в която се събират от изпращача.
54	Посочва се общата сума на допълнителните такси, както и разходите на превозвача, непредвидени от прилаганата тарифа, във валутата на тарифата при плащане на разноските от получателя.
55	Посочва се общата сума на допълнителните такси, както и разходите на превозвача, непредвидени от прилаганата тарифа, във валутата, в която се събират от получателя.
	„Общо”
56	Посочва се общата сума във валутата на тарифата, получена чрез събиране на сумите от графи 48 и 52 от съответната секция за изчисляване на превозните разноски.
57	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите от графи 49 и 53, във валутата, в която превозните разноски се събират от изпращача.
58	Посочва се общата сума във валутата на тарифата, получена чрез събиране на сумите от графи 50 и 54 от съответната секция за изчисляване на превозните разноски.
59	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите от графи 51 и 55, във валутата, в която превозните разноски се събират от получателя.
	„Всичко”
60	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите в графи 56.
61	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите в графи 57.
62	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите в графи 58.
63	Посочва се общата сума, получена чрез събиране на сумите в графи 59.

<p>64 Превозвач</p>	<p>„Бележки за изчисляване и събиране на превозните разноски” Вписват се бележки, необходими на превозвача за изчисляване и събиране на превозните разноски и се заверяват с печат на превозвача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за натоварването в отделен вагон на излишъка от масата на товара, установен от транзитна железница или в железницата на получаващата страна: „Натоварен излишък от масата на товара”; - за причините за заемане на два или повече вагона при претоварване от един вагон: „Претоварено в ___ (посочва се броя) на вагоните поради ___ (посочва се конкретната причина)”; - други бележки.
<p>65 Превозвач</p>	<p>„Допълнително събиране от изпращача за” Вписват се разходите (наименованието на разноските и сумата), които трябва да бъдат допълнително събрани от изпращача.</p>

9. Особености при попълване на товарителницата във връзка с промяна на правния режим на превозния договор

9.1. Настоящите предписания се прилагат по отношение на превоза на товари между страните, прилагащи СМГС, и страните, неприлагащи СМГС, които се осъществяват с преоформяне на товарителницата от превозвача в гарата, в която се променя правния режим на превозния договор.

9.2. Гарите, в които се променя правния режим на превозния документ, трябва да са разположени в страна, прилагаща едновременно СМГС и друго международно споразумение, определящо правните норми на договора за превоз на товари с железопътен транспорт.

9.3. При превоз на товар за страна, неприлагаща СМГС, товарителницата се оформя съгласно настоящите Правила със следните особености:

9.3.1. в графа „Получаваща гара” изпращачът посочва наименованието, кода на гарата, в която ще се променя правния режим на договора за превоз, съкратеното наименование на железницата, а също така се поставя бележка „За превоз до гара ___ (наименование на крайната гара и получаващата страна)”;

9.3.2. в графа „Получател” изпращачът посочва съкратеното наименование на превозвача, преоформящ превозния договор в гарата, в която се променя правния режим на превозния договор;

9.3.3. в графа „Бележки на изпращача” изпращачът посочва наименованието и адреса на крайния получател.

9.4. В гарата на промяна на правния режим на превозния договор превозвачът:

9.4.1. въз основа на данните, съдържащи се в товарителницата СМГС, оформя товарителница на друго международно споразумение, определящо правните норми на договора за превоз на товари с железопътен транспорт;

9.4.2. прилага към новата товарителница лист 1 „Оригинал на товарителницата” лист 6 „Уведомление за пристигане на товара” на товарителницата СМГС;

9.4.3. изпраща на изпращача по негово искане, посочено в графа „Бележки на изпращача” на товарителницата СМГС, листа на новата товарителница, предназначен за предаване на изпращача.

9.5. При превоз на товар от страна, неприлагаща СМГС, превозвачът в гарата, в която се променя правния режим на превозния договор, въз основа на данните, съдържащи се в товарителница на друго международно споразумение, определящо правните норми за превоз на товари с железопътен транспорт, оформя товарителница СМГС при което:

9.5.1. посочва в графа „Отправна гара” наименованието, кода на гарата, в която се сменя правния режим на превозния договор, и съкратеното наименование на железницата;

9.5.2. Прилага към товарителницата СМГС предназначения за получателя лист на товарителница на другото международно споразумение, определящо правните норми за превоз на товари с железопътен транспорт, за което вписва бележка „Приложена товарителница ___ (посочва се номер и дата)” в графа „Бележки на превозвача” в товарителницата СМГС;

9.5.3. Изпраща на изпращача по негово искане, посочено в товарителница на другото международно споразумение, определящо правните норми за превоз на товари с железопътен транспорт, лист 4 на товарителницата СМГ „Дубликат на товарителницата”